

10—11 januari

Debatter m. m.

	Sid.
Onsdagen den 10 januari	
Hälsningstal av ålderspresidenten	3
Anföranden av ålderspresidenten och talmannen efter talmansvalen	5
Anförande av talmannen efter sekreterarvalet	5
Minnesord över herr Grym	6
Meddelande ang. sammanträdestider	6
Torsdagen den 11 januari	
Anförande av talmannen å rikssalen	7

Samtliga avgjorda ärenden

Onsdagen den 10 januari	
Protokoll från justitiedepartementet ang. fullmaktsgranskning	4
Upprop	5
Val av talman och vice talmän	5
Val av sekreterare	5

Sedan i kraft av § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen riksdagen sammankommit här i huvudstaden onsdagen den 10 januari 1962, sammanträdde riksdagens första kammare i den uti riksdagens hus för kammaren anordnade samlingssal samma dag,

Onsdagen den 10 januari,

kl. 11.00.

Herr SANDLER framträdde till talmansbordet och yttrade:

Ärade kammarledamöter! En värdsam välkomsthälsning riktar jag till eder alla, nyttillträdande eller återkommande riksdagsrepresentanter i denna kammare. De senare återknyter en god fortsättnings gamla kontakter. De förra tillönskar jag, i det nya värv de nu tillträder, en arbetsbefrämjande trivsel i kamratkretsen.

Oss alla är förunnat att få följa med i ännu ett nytt solvarv inom tidens ändlöst framrinnande ström. Därmed ser vi framför oss ett fortsatt utrymme att fyllas ut av oss åliggande arbete för eget folks bästa under ömsesidigt befruktande samtillvaro med andra folk i fredens hägn.

Oss höves då att i stilla hågkomst särskilt av dem, som i självförglömmande lojalitet mot höga humana värden stupat på pliktens väg, söka väl taga tillvara det rådrum för eget verk i levande livet, varom ett nybegynt år återtänder hoppets ljuslåga i allas vår efemära tillvaro.

Det gångna året har icke lämnat i arv ett saldo, som entydigt siar om de skickelser efterföljaren bär dolda i sitt sköte.

Då vi gör oss beredda att, så bra vi förmår, ta befattning med våra egna dagsaktuella angelägenheter har vad vi upplevat av världshändelser runt vårt Norden hos oss måst mer och mer inskräpa insikten att vi tillhör en folkens gemenskap, som för all framtid blir ett alltmer betydande element i betingelserna för vårt eget väl.

Utom av så mycket annat, som förvandlat svensk isolationism till något hopplöst föråldrat, erinras vi därom på ett konkret sätt av våra soldater i Gaza och Kongo. Deras lojala och tappra insats till bestående av fred och en humanitetens ordning är väl förtjänt av en kammarens nyårshälsning.

Trots alla de farhågor, med vilka året 1962 är behängt i sin start, är en förtröstan outrotlig att under dess vidare förlopp förnyade ansatser i folkförsonande syftning icke skall krossas av den världskatastrof, vars eventualitet ej heller helt saknas inom synkretsen.

Utan panikföreställningar men i vaksam beredskap går vi sålunda att återupptaga vårt sedvanliga riksdagsarbete. I förväntan att detta skall ske i frimodig arbetslust förklarar jag kammarens första plenum för året öppnat.

Sedan herr ordföranden därefter intagit talmansplatsen, tillkännagav herr ordföranden, att han på grund av bestämmelsen i § 1 mom. 2 av kammarens ordningsstadga anmodat byråsekreteraren W. Stenwall att, till dess sekreterare blivit utsedd, föra kammarens protokoll, ävensom att herr ordföranden för tillfället anställt de övriga befattningshavare, som ansetts erforderliga.

Upplästes och lades till handlingarna följande från justitiedepartementet ankomna

Protokoll, hållet inför statsrådet och t. f. chefen för justitiedepartementet Hermansson den 4 januari 1962.

I anledning av stadgandet i § 32 riksdagsordningen hade statsrådet och chefen för justitiedepartementet anmodat tre bland de av riksdagen valde fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning av riksdagsmannafullmakter som skulle inför departementschefen företagas innan årets riksdag sammanträdde; och infunno sig nu inför t. f. departementschefen Hermansson av fullmäktige i riksbanken herrar Åsbrink, Kollberg och Svärd samt av fullmäktige i riksgäldskontoret herrar Renlund, Strand och Hagberg.

Till justitiedepartementet hade insänts fullmakter dels för 23 personer, som vid val i oktober 1961 för vissa valkretsar utsetts till ledamöter av riksdagens första kammare för en tid av åtta år, räknade från och med den 1 januari 1962, dels för en person, smidesmästaren Bror Nyström, som — efter det att en plats övergått till Stockholms läns och Uppsala läns valkrets från annan valkrets — vid ny röstsammanräkning blivit utsedd till ledamot av första kammaren för Stockholms läns och Uppsala läns valkrets för tiden från och med den 1 januari 1962 till den 1 januari 1963, dels för en person, som — efter det Nyström avsagt sig ledamotsuppdraget — vid ny röstsammanräkning blivit utsedd att inträda i dennes ställe, dels också för ytterligare 3 personer, som vid nya röstsammanräkningar blivit utsedda såsom ledamöter av första kammaren i stället för avgångna ledamöter av samma kammare.

Den för Nyström utfärdade fullmakten undantogs från granskningen.

Vid granskning av övriga fullmakter framställdes icke någon anmärkning mot desamma.

Protokoll över granskningen jämte förteckning å de granskade fullmakterna skulle tillika med dessa överlämnas till första kammaren.

I ämbetet:

K. G. Grönhagen

Den återopade förteckningen, som jämväl upplästes, lydde sålunda:

Förteckning

å ledamöter av riksdagens första kammare enligt fullmakter, granskade inför t. f. chefen för justitiedepartementet Hermansson den 4 januari 1962.

Stockholms stad

- 1 Bibliotekarien Ebon Andersson
- 2 Riksgäldsfullmäktigen Axel Strand
- 3 Redaktören Birger Lundström
- 4 Statsrådet Ulla Lindström
- 5 Chefredaktören Allan Hernelius
- 6 Direktören Carl Albert Anderson
- 7 Redaktören Per-Olof Hanson
- 8 Förbundsordföranden Knut Johansson
- 9 Direktören Yngve Holmberg
- 10 Statsrådet Herman Kling
- 11 Fil. mag. Blenda Ljungberg
- 12 Ambassadören Alva Myrdal
- 13 Hemhjälpkonsulenten Margareta Nordström
- 14 Jur. dr Lennart Geijer
- 15 Fil. lic. Jonas Nordenson
- 16 Redaktören Fritjof Lager

Stockholms län och Uppsala län

- 17 Landstingsmannen Manne Olsson, Nykvarn

Göteborgs och Bohus län

- 18 Korrespondenten Tore Billman, Karlskoga

Älvsborgs län

- 19 Statsrådet Gunnar Sträng, Spånga
- 20 Lantbrukaren Ragnar Sveningsson, Tranemo
- 21 Redaktören Herbert Larsson, Vänersborg
- 22 Redaktören Torsten Andersson, Brämhult
- 23 Häradsdomaren Johan Kronstrand, Dals-Rostock
- 24 Direktören John Ericsson, Stockholm
- 25 Kommunalkamreraren Arvid Enarsson, Stommen, Laxarby

Skaraborgs län

- 26 Elektrikern Paul Jansson, Hjälstaberg, Moholm

Västernorrlands län och Jämtlands län

- 27 Länsskogvaktaren Valfrid Vikner, Sveg

Här skulle antecknas, att herrar Billman och Wikner utsetts att inträda såsom ledamöter av kammaren efter respektive herrar Spetz och Per Olofsson, vilka av sagt sig sina riksdagsmannabefattningar.

Vidare upplästes och lades till handlingarna ett från justitiedepartementet ankommet protokoll, så lydande:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 9 januari 1962.

Till justitiedepartementet hade denna dag från länsstyrelsen i Västerbottens län inkommit fullmakt för ombudsmanen Thure Dahlberg, Luleå, vilken vid ny röstsammanräkning blivit utsedd såsom ledamot av riksdagens första kammare i stället för avgången ledamot av samma kammare.

Vid granskningen av fullmakten, som företogs inför chefen för justitiedepartementet samt vidare av vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, framställdes mot fullmakten icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekommit skulle jämte den granskade fullmakten överlämnas till första kammaren.

I ämbetet:

K. G. Grönhagen

Det antecknades, att herr Dahlberg utsetts att inträda såsom ledamot av kammaren i stället för herr Grym, vilken avlidit.

Enligt § 2 i ordningsstadgan för kammaren anställdes nu upprop av kammarens ledamöter, varvid såsom frånvarande antecknades herr *Anderson, Carl Albert*.

Upplästes följande till kammaren inkomna ansökning:

Till riksdagens första kammare

Undertecknad anhåller härmed värdigt om tjänstledighet från riksdagens arbete under januari månad på grund av utlandsresa.

Stockholm den 8 januari 1962

Carl Albert Anderson

Den begärda ledigheten beviljades.

Företogs val av talman; och utsågs därtill:

herr Sundelin med 141 röster.

Anställdes val av förste vice talman; och utsågs därtill:

herr Strand med 132 röster.

Företogs val av andre vice talman och utsågs därtill:

herr Johansson, Ivar, med 109 röster.

Herr SANDLER, som nu lämnade talmansplatsen, yttrade därvid till herr talmannen:

Jag lyckönskar presidiet till det förrättade valet, och till Eder, herr talman, överlämnar jag nu talmansklubban, att av Eder, som vi alla väl vet, brukas med skicklighet och oväld.

Herr TALMANNEN intog talmansplatsen och anförde:

Herr ålderspresident, ärade kammarledamöter! På mina egna och vice talmännens vägnar ber jag att få framföra vårt mycket varma tack för det stora förtroende, som kammaren visat oss genom det nu förrättade valet.

På framställning av herr talmannen beslöt kammaren att nu företaga val av sekreterare.

Valet företogs; och befanns efter valförrättningens slut hava blivit till sekreterare utsedd:

hovrättsassessor K.-G. Lindelöw med 134 röster.

Hovrättsassessor Lindelöw fick nu förtrede, varvid herr TALMANNEN yttrade:

Kammaren har vid det nu förrättade valet av sekreterare för år 1962 återvalt Eder herr hovrättsassessor Lindelöw. Det sätt, på vilket Ni hittills skött sekreterarbefattningen, har tillfredsställt oss alla. Vi är övertygade om att så kommer att bli fallet även i fortsättningen. Hjärtligt välkommen att åter intaga Eder plats som första kammarens sekreterare.

Protokollsföringen övertogs härefter av sekreteraren.

In fidem

W. Stenwall

Herr TALMANNEN anförde:

Vid slutet av den senast gångna julhelgen nådde oss budet att ledamoten av denna kammare kronojägare Jakob Grym hastigt avlidit. Dödsbudet kom väl oväntat för oss alla.

Jakob Grym tillhörde riksdagen sedan år 1943, därav under två år andra kammaren och därefter till sin bortgång första kammaren som representant för valkretsen Västerbottens län och Norrbottens län. I sin hembygd i Tornedalen har hans krafter tagits i anspråk för olika uppgifter, bl. a. också på det kommunala området och i landstinget.

Här i riksdagen lärde vi oss känna och uppskatta honom för hans vänliga och rättframma sätt och för hans sakliga inlägg i debatterna.

Vi lyser frid över hans minne.

Detta yttrande åhördes av kammarens ledamöter stående.

Tillkännagavs, att Kungl. Maj:t låtit genom offentligt anslag bjuda och kalla riksdagens samtliga ledamöter att torsdagen den 11 innevarande månad kl. 11.00 infinna sig uti slottskapellet samt, efter förrättad gudstjänst, enligt § 34 riksdagsordningen begiva sig till rikssalen för att där inhämta vad Kungl. Maj:t hade att meddela riksdagen.

Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande överlämnats ett antal inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och hemställde, att fördelningen av dessa biljetter proportionellt i förhållande till ledamotsantalet i varje valkrets finge ske genom sekreteraren.

Denna hemställan bifölls.

Härefter yttrade herr TALMANNEN:

Jag ber att få lämna följande meddelande angående kommande plena.

Plena hålles i fortsättningen under de fyra första veckorna av vårsessionen 1962 på följande tider:

Innevarande vecka:

torsdagen den 11/1 kl. 10.30

fredagen den 12/1 kl. 10.00
(småval)

Nästa vecka, den 14—20/1:

tisdagen den 16/1 kl. 16.00

(val av ledamöter och suppleanter i utskott)

onsdagen den 17/1 kl. 16.00

(bordläggningsplenum)

Veckan den 21—27/1:

tisdagen den 23/1 kl. 10.00

(remissdebatt)

onsdagen den 24/1 kl. 10.00

(ev. fortsatt remissdebatt)

torsdagen den 25/1 kl. 10.00 med fortsättning kl. 16.00

fredagen den 26/1 kl. 10.00 med fortsättning kl. 19.30

(sista dag för avlämnande av fristående motioner)

Veckan den 28/1—3/2:

onsdagen den 31/1 kl. 10.00

(remiss av sista dagens motioner)

fredagen den 2/2 kl. 14.00

(bordläggningsplenum)

En stencilerad plan över dessa plena, upptagande även vissa ytterligare uppgifter, har delats ut bland kammarens ledamöter.

Till sammanträde med utskotten och statsrevisorerna kommer att kallas sålunda:

Utrikesutskottet: onsdagen den 17/1 kl. 10.30.

Övriga utskott: samma dag kl. 11.00.

Statsrevisorerna: samma dag kl. 10.00.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Hanson, Per-Olof*, för tiden den 13—den 18 i denna månad för

deltagande i Europarådets rådgivande församlings möte i Strasbourg.

Kammarens sammanträde avslutades kl. 12.04.

Justerades ett protokollsutdrag för denna dag.

In fidem
K.-G. Lindelöw

Torsdagen den 11 januari

Kammaren sammanträdde kl. 10.30.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades fröken *Mattson* för tiden den 15—den 19 januari för deltagande i Europarådets session i Strasbourg.

Herr talmannen yttrade, att han efter samråd med andra kammarens talman finge föreslå, det första kammaren ville besluta att vid sammanträde fredagen den 12 innevarande månad företaga följande val, nämligen

dels av fyra ledamöter i talmanskonferensen,

dels av två kanslideputerade samt av två suppleanter för dessa,

dels av sex ledamöter att deltaga i tillsättandet av vissa befattningshavare hos kammaren,

dels ock av fyra ledamöter att handha vården om kammarens ekonomiska angelägenheter.

Detta förslag antogs.

Herr talmannen anförde vidare, att han, likaledes efter samråd med andra kammarens talman, finge föreslå, det första kammaren ville besluta att vid sammanträde, som komme att hållas tisdagen den 16 i denna månad, företaga val *dels* av ledamöter och suppleanter i de ständiga utskotten, *dels* av revisorer och revisorssuppleanter för granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och för-

valtning, *dels ock* av medlemmar och suppleanter i Nordiska rådet.

Vad herr talmannen sålunda föreslagit bifölls.

På framställning av herr talmannen beslöt kammaren nu, kl. 10.33, att ajournera sina förhandlingar till kl. 10.45.

Till åttlydnad av Kungl. Maj:ts kallelse avgingo herr talmannen och kammarens ledamöter kl. 10.45 till slottskapellet, där riksdagspredikan hölls av kyrkoherden i Slottsstadens församlings pastorat i Malmö, prosten C. O. B. Nivenius. Efter gudstjänstens slut begav kammaren sig till rikssalen, i vilken även andra kammaren infann sig.

Hans Maj:t Konungen kom tillstädes och öppnade riksdagen med det i protokollsbihanget införda tal.

Herr TALMANNEN framträdde därpå och yttrade:

Eders majestät!

Det gångna året har i mycket stor utsträckning präglats av oron och spänningen på det internationella området. Skuggorna har övervägt och ljusglimtar-na har varit få. Ibland har orosmolnen förefallit även oss hotande nära. Händelser har inträffat som djupt upprört och skakat oss alla. En sådan händelse var, såsom Eders Majestät nyss erinrade om, Dag Hammarskjölds tragiska bortgång vid fullgörandet av sitt uppdrag i Fören-

ta Nationernas tjänst. Andra svenskar har också fått offra sina liv vid fullgörandet av uppdrag hos FN-styrkan i Kongo. Vi känner djupt deltagande med dem som på detta sätt mistat kära anförvanter och vänner, och vi kan endast hoppas att de insatser som gjorts och de offer som bringats inte må ha varit förgäves utan att de bidragit till skapande av förutsättningar för bättre och fredligare förhållanden i det nu så splittade och oroliga Kongo.

Meddelandet om att riksdagen har ett emotse förslag från Eders Majestät om väsentligt ökade anslag för det svenska biståndet till underutvecklade länder kommer säkert att möta allmän förståelse.

Eders Majestät har också i sitt tal förordat framläggande av förslag om ett fortsatt inrepolitiskt reformarbete på skilda områden, såsom grundlig reformering av den obligatoriska skolan, fortsatt utbyggnad av den högre undervisningen och forskningen, ökad bostadsproduktion, upprustning i ökad takt av landsbygdens vägnät och städernas trafikleder, förstärkta och förbättrade sociala anordningar m. m. Det är glädjande att vårt lands ekonomiska möjlighe-

ter kunnat bedömas vara sådana, att utrymme finnes för ett fortsatt reformarbete av denna omfattning.

Med varmaste önskan att lycka och välgång må följa Eders Majestät och hela det kungliga huset betygar jag Eders Majestät första kammarens undersåtliga vörndnad, tillit och trohet.

Sedan andra kammarens talman därefter i denna kammarens namn till Hans Maj:t Konungen framfört andra kammarens undersåtliga vörndnad, fingo talmännen vardera mottaga, av herr statsrådet och chefen för finansdepartementet Sträng ett exemplar av Kungl. Maj:ts proposition nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1962/63, samt av herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet Kling ett exemplar av Kungl. Maj:ts berättelse till 1962 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit, varefter ceremonien å rikssalen avslutades och första kammaren enligt beslut, fattat före avtågandet från samlingsrummet, åtskildes vid utgången från rikssalen kl. 12.28.

In fidem

K.-G. Lindelöw